

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' וישב (ספרדון) כ"א כסלו תשס"ו

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 268

פצוצים יקרים

במדרש: וישב יעקב (ל"א, א) צדיקים מבקשים לישיב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף... הקטטה אינו דוקא בין אדם לחברו רק מי שהוא שלום בעצמו שהגשמה והגוף מתיישבין באחדות ממילא הכל משלימין אתו ובני ישראל יכולים להתקיים בעוה"ז באמת ושלום - וכמו שיש בקדושה יעקב ויוסף מול זה היו הרשעים עשו ועמלק, הכינוס הוא יעקב ובניו והמחלוקת הם בתוך עשו ועמלק.

וישיב יעקב בארץ מגורי אביו (ל"א, א) היינו שיעקב אבינו הצדיק לפעמים יושב בארציות ויורד ממדרגתו. וקשה מאין באה לו ירידה זו? על כן אמר מגורי אביו שהיה מגייר גרים כמו אביו ושהצורך לגייר גרים מחייב אותו לרדת ממדרגתו כדי שתוכל להיות התחברות עמהם ויוכל לגייר אותם. (לקוטי רבי משה יעקב)

וישיב יעקב וגו' (ל"א, א) רש"י ביקש יעקב לישיב בשלוה, כל מגמתו של יעקב בתפלתו היתה שישראל יהיו בשלוה, ולשמח את אבינו שבשמים, ומאחר שאחד מישראל מצטער גורמים צער למעלה לכן בקש כנ"ל.

והוא נער (ל"א, ב) תמיד היה יוסף בבחינת "נער" לפי שבכל פעם התחדש בעבודתו יתב"ש. (בית אהרן) **לך** נא ראה את שלום אחיך (ל"א, י"ד) השתרל לראות רק את מעלותיהם של אחיך ולא את חסרונותיהם ואז ישרור השלום, כמו שנאמר וראה בטוב ירושלים - שתראה רק הטוב, וכן בתפלה של הרבי רבי אלימלך שנראה כל אחד מעלת חברנו ולא חסרונם. (נחל איתן)

וישאלהו האיש לאמר מה תבקש (ל"א, ט"ו) המלאך אמר לו שרואה אני כך שכל בקשתך ושאיפתך היא 'מה' עוה"ז, 'תבקש'.

את אחי אנכי מבקש (ל"א, ט"ז) כלומר עם אחי אנכי מבקש שיוושעו כלל ישראל כאחד. (נחל איתן) **וימכרו** את יוסף וכו' (ל"א, כ"ח) איתא בילקוט שמעוני (תהלים) אמר הקב"ה אתם מכרתם את יוסף, חייכם שאתם אומרים בכל שנה עבדים היינו לפרעה במצרים, הנה כבר ידוע אשר כל היסורים שבכל הגלויות הכל מעין מכירת יוסף, על פי זה יתפרשו היטב דבריו של המדרש, אתם מכרתם אותו לעבד והנה חובה עליכם שתסבלו יסורי גלות, כשתאמרו עבדים היינו לפרעה במצרים כזה תצאו ידי חובת גלות, כי כזה שתספרו נפלאותיו אשר עשה במצרים עי"ז תהיו נצולים מכל הצרות מידי העמלקים. (לקוטי רבי משה יעקב)

ביד רעהו העדולמי (ל"ח, ב) רע וחבר נאמן הוא רק זה שניתן לגלות לו הכל אפילו עבירות שעשה... (לקוטי קול שמחה)

צדקה ממני (ל"ח, כ"ו) פרש"י שיצאה בת קול ואמרה ממני יצאו הדברים רצונו של השי"ת הוא שהארם יודה על חטאו מעצמו ולא שיכריחוהו אותו משמים לפיכך רק לאחר שיהודה הודה מעצמו בצדקתה באמרו צדקה ממני, אז יצאה בת קול ואמרה ממני ומאתי היו הדברים. (דברי ישראל)

ויהי בבית אדוניו המצרי - ויהי שם בבית הסוהר וגו' (ל"ט, כ' - ב) ויהי בהיותו יהיה שלא קבל שנוי מכל אלה המקומות, שזה עיקר נסיון הגלות שלא יקבל שינוי וכך צריך להיות איש ישראל לידע ולהאמין כי הכל בהשגחת הבורא ולא במקרה...

חנוכה

הללויה - הללו עבדי ה' מתוך הלל נכנעין ומקבלין העבדות ביותר, ולכן לשנה האחרת שראו שע"י הגאולה שנתרוממו נכנעין ג"כ שהוא דבר של קיימא קבעים וכו' בהלל ובהוראה. (שפת אמת)

באורך נראה אור (תהלים לו) הקב"ה ברא חמה ולבנה שמאירים את כל העולם כולו והוא יתב"ש חפץ שנדליק לפניו נרות כי חביבה בעיני הקב"ה עדות זו שישאל מעידים על עצמם שהם דבקים רק בו יתב"ש ונהנים מאורו בלבד, גם הקב"ה מניח כל פמליותיו ושמשיו ובוחר רק באור שמאירים ישראל לפניו. (עפ"י רבנו בחיי)

שיחת הרא"ש ז"ל א' פרשת כי תשא (לפנות באקר) תשל"ה, נכתב ע"י הר"פ כפ' הכהן.
למונה פשוטה, שפלות עזמי וגדלות הצורה.

מסובב כל הסיבות מפרסם את שם ה' בעולמות ומתקיים מה שאומרים בהמשך: כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ - ותמלוך אתה הוא ה' לבדך וגו'.

גם הצדיקים הגדולים כמו דוד המלך ע"ה רבי עקיבא, רבי שמעון בר יוחאי זיע"א ועוד הגיעו למה שהגיעו ע"י הכרת השפלות בכח הסיבות, למרות שמצד המסובב צדיקים אלו האירו כיהלומים על פני תבל מפני שהגיעו להתבטלות מוחלטת אל השי"ת והגיעו להיות בבחינת בלתי לה' לבדו התגלות בורא ממש. מ"מ המשיכו לראות את מציאותם העצמית בשיא הפשטות והשפלות בכח הסיבה האנושית. דוד המלך בזה שחשב משהו מן המשהו מן המחשבה שהוא יצא מהסיבה והוא כבר בבחינת "צרפה כליותי ולבי" - הרגתי את יצרי (תהלים כו). היה צריך את פרשת בת שבע ללמדנו שאף צדיקים גדולים אלו, לא מתנתקים מהסיבה המביאה אותם להכרת השפלות. כמו להבדיל שהחוטא כשחוזר בתשובה מתדפק בבורא ומתחבר אל המסובב למרות שפלותו.

דוד המלך אומר (שם קיט) לכל תכלה ראיתי קץ וגו', פירושו לכל סוף ראיתי סוף, לכאורה פסוק זה צריך בירור שהיה לדוד המלך לומר לכל תחילה ראיתי קץ וכו' פירושו שלכל התחלה יש סוף, אלא שיש בדברים אלו יסוד גדול בחיים. האדם יודע שיש תחילה אבל לראות אינו רואה רק את הסוף. בכל פעם שהאדם מתעורר בחיים אינו רואה רק את הנקודה הסמוכה להתעוררות ולא קודם לכן. למרות שברור לו שיש גם התחלה. וזהו לכל תכלה ראיתי קץ, כלומר שבכל התעוררות אף שמגיע לדבקות בורא בכל זאת אין לאדם כלים אחרים להתבוננות מאשר בזה שרואה את מצבו בראות בהוה שהוא הסוף ממצבו שקדם את ההתבוננות, מצב זה דומה

כל אחד בכל מצב ובכל פעולה שעושה צריך לגלות את האלוקות המסתתרת בתוך המציאות שבאותו רגע, אין כל הבדל אם האדם ברגע זו בדרגת צדיק ואם הוא בדרגת חוטא הבא לחזור בתשובה, בשני המצבים קיימת המציאות של א-ל מסתתר בשפירי חביון. גם הרשע הבא לחסות בנועם ה' יגלה את האלוקות מתוך מצבו דרך הסיבות, כאשר מסובב כל הסיבות יעלה מתוך השאול לצורך הענין ותבוא התגלות האלוקות המסתתרת בתוך מציאות החוטא. הלא דוד המלך אמר גם שם ידך תנחני ותאחזני ימינך - גם חשך לא יחשיך ולילה כיום יאיר (תהלים קלט).

מי שחי עם הסיבות ומגלה את האלוקות המסתתרת בתוך הסיבות, מצד אחד רואה את שפלות העצמית ומצד שני רואה את גדלות הבורא, ואין הבדל במצבו האישי בין שהוא צדיק ובין שהוא חוטא (רשע) כאשר האדם רואה את עצמו רואה את הצד השפל שבו וגם רואה את גדלות הבורא בצד המאיר שבו, ההבדל בין הצדיק לחוטא הבא לחזור בתשובה הוא בכמות ובאיכות הראיה, הצדיק רואה את שפלותו בבהירות יתר עד שברור לו שלית ליה מגרמי כלום, והחוטא (הרשע) רואה את שפלותו בצד המעורפל שבו כי עומד מול כשלונו שאינו יודע איך "לאכול" זאת, הצד השווה שבהם שדרך הסיבה רואים את הצד השפל של האנוש, והקב"ה מסובב הסיבות מביא לראות את ההתגלות בורא המוסתרת בתוך הסיבות הנ"ל. ואז מתקיים בו: וכל הרשעה כעשן תכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ (תפלת ימים נוראים), פירושו כאשר הרשע רואה שפלותו ומתדבק ברבש"ע אז נשאר מכל הרשעה רק עשן. כי אז מתגלה שלית ליה מגרמי כלום ואפילו מה שנקרא חטא נכלל בתוך הסיבה אשר דרכה

מכוון לשיא השפלות או אחזה אלוך המכוון להכרת התגלות הבורא. הא הענין ע"פ מה שכתוב (תהלים קמ"ה) גדול ה' ומהולל מאד ולגדולתו אין חקר, לכאורה קשה אם לגדולתו אין חקר הרי שלא ניתן לחקור ואם לא ניתן איך נאמר בתחילת הפסוק גדול ה' ומהולל מאד כאילו מתאר את גדלות ה' והילולו? אלא שבאמת גדלות הבורא מצד גדלותו יתב"ש לא ניתן לתאר כי היחס דומה לבחינה כי לא יראני האדם וחי, אלא שההארה הגדולה שבא בכח גדלות הבורא מהוה כעין שקף על האדם שממנה רואה גדלות הבורא כענין מה שאומרים העולם כל הנגעים אדם רואה חוץ מנגעי עצמו, כל הנגעים שאדם רואה חוץ הוא מנגעי עצמו. כן הדבר בכון ההפוך אם האדם חי בהכרת השפלות באמת ובכ"ז חש התעוררות גדולה מצד הקדושה מבין שוהו הארת גדלות הבורא. ולא שרואה את גדלות הבורא בצורה ישירה כי לא יראני האדם וחי.

וזהו למעני למעני אעשה (ישעיהו מח) האדם חש בצורה הברורה שכל ההתעוררות הגדולה והתגלות המאור הגדול אינו בכח האדם כלל אפילו מינייה ומקצתיה הכל מציאות הוי" ב"ה בלתי לה לבדו.

ככל שהאדם מתאמץ יותר בהכרת השפלות מתוך אמונה פשוטה אזי כאשר זוכה להתדבקות בורא וזוכה שכל הרשעה כעשן תכלה - נשאר מכל הרשעה רק עשן. וכאשר מציאות האדם אינו אלא כעשן תכלה הרי הוא קרוב מאד להרגשה דלית ליה מגרמי כלום והכל מציאות הוי" ברוך הוא. במצב כזה קיימת השפעה חברתית חזקה לטוב ולמוטב. כל תנועה חצונית משפיעה לכן צריך להיות זהיר מאד להיות מושפע בכון המועיל ולא ח"ו בכון ההפוך. איך ניתן להיות זהיר בכל זה. ההסבר הוא דהנה כאשר האדם מכיר את שפלותו ורשעותו אפילו שהוא רק כעשן. אזי מתברר לו בלי כל ספק שאם רואה צדקות אצל חברו באה אליו מחשבה

לסוף כל האדם למות המלווה בתחושה ירודה שאינו שוה כלום בהתבוננותו רואה סוף, חושב על סוף ועליו להתמודד קשות נגד היאוש ולהזרק לרבש"ע.

דוד המלך ממשיך ואומר רחבה מצותך מאד. הכונה כאשר מכיר מתוך שפלותו את גדלות הבורא דרך מסובב כל הסיבות הכל מתהפך מן הקצה אל הקצה הכל נעשה רחב, הרחבות שהמצוות עושות הם גדולות מאד, איך כל זה נעשה? כיון שאצל השי"ת אין סוף ואין גם התחלה הלא הרבש"ע בלי ראשית ובלי תכלית וכשאין התחלה ואין סוף הכל פתוח, הכל מאיר (האלץ איז האפען און האלץ שיינט).

ועתה אם אין התחלה אצל האדם כי תמיד רואה את הסוף וגם אין התחלה בהתגלות בורא כי הקב"ה בלי ראשית ובלי תכלית, ואם בהכרח צריך האדם לחשוב שיש ראשית כי אחרת לא יכול להיות תכלית - סוף, א"כ מה היא ההתחלה המכוונת כלפי האדם? זהו ההתחזקות באמונה הפשוטה! והוא במציאות הוי" ברוך הוא המתחדשת בכל הרף עין כמש"כ: המחפש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, וכן אומר דוד המלך (תהלים ג) אני היום ילדתיך, וכן אמר ירמיהו הנביא באיכה (א) חדשים לבקרים רבה אמונתך.

נמצא שיש ג' מצבים באדם, האמונה הפשוטה במציאות הבורא, שפלות העצמית בכח הסיבות וההתדבקות בגדלות הבורא מסובב כל הסיבות, וזהו "ומבשרי אחזה אלוך" (איוב יט). הבשר של הקרוץ מחומר רואה את האלקות כי הכיר את שפלותו באמת והיה חזק באמונה הפשוטה ואז התגלה אליו השי"ת מסובב כל הסיבות במלא הודו והדרו והקרין על האדם עד שהכיר היטב שמבשרי אחזה אלוך אחזה מסובב הסיבות ועילת העילות מוכתר בכתר עליון.

הרא"ש זיע"א המשיך לבאר איך ניתן להגיע לקיום הפסוק: מבשרי אחזה אלוך? כאשר בשרי

אמר להם כל ימי הייתי מצטער על דבר זה - מסדרות של ברזל - ועתה לא אקיימנו? מכאן שרבי עקיבא הסתכל בכל עת על מסדרות של ברזל וראה בזה אהבת ה'. כי מציאותו היה דבקות בורא והמסדרות היו סיבה שיראה בזה שפלותו למען יוכל להיות בבטול מוחלט לרבש"ע.

וכן מצינו בהתקשרות משה ובני ישראל כשחטאו בני ישראל בעגל אמר הקב"ה למשה לך רד (שמות לב ז) מגדולתך כדי שתוכל להתחבר למציאותם. וכן בזה שאמר הקב"ה למשה לך עלה מזה אתה והעם וגו' (שם לג א) כי הקב"ה בקש ממה להיות בההשתוות עם העם כדי שיוכלו להקדין ולקבל את ההשפעה בהכרת השפלות ובדבקות בורא כפי יכולתם.

(- האשכנזי 508 -)

איך אני בכלל מסוגל לראות איזה דבר טוב הלא אנכי קרוץ מחומר נמשך לחומריות ואיך אני מסוגל לראות טוב ואם בכ"ז רואה צדקות אצל חברו עולה בדעתו שכנראה זהו בכח התנוצצות גדלות הבורא גדול ה' ומהולל מאד. מאידך אם ח"ו רואים רשעות של החבר צריכים מיד לדעת שראיה זו באה בכח הרשעות העצמי שהיא שפלת האנוש. וכל ראית הרשעות על החבר אינה אלא כסיבה ממסובב הסיבות בכדי להזכיר את מה אנוש כי תזכרנו וכו'.

והנה אפילו במשה רבינו גדול הנביאים, הרשעים כשהסתכלו על משה לא ראו גדלות משה ומסירות נפשו בעד הכלל, אלא ראו את משה כגנב וכו'. כמש"כ (תהלים קו) ויקנאו למשה במחנה, מאידך ניתן לראות את רבי עקיבא כשהגיע למסדרות של ברזל והתלמידים בכו

א"ה ביום שני זאת חנוכה, נוסעים למירון בשעה 11 לפנה"צ מרח' החשמונאים

שהשמחה במעונם

הר"ר נחום גולדרינג ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר בן ציון קלר ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר שמעון גולדרינג ומשפ' להולדת הבן
הר"ר משה תופיק ומשפ' לאירוס הבת
הר"ר שמעון ברזסקי ומשפ' לאירוס הבן
הבה"ח אברהם ברזסקי ה"ו לאירוסיו
משפ' קירשנבוים לאירוס הבת
משפ' שניצר לאירוס הנכדה

ח"ל ע"י

מערכת החברותא
רח' שני 3

02 - 5829688 ☎

02 - 5325477 פקס

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

לעילוי נשמת מוה"ר ר' אשר ב"ר אריה מרדכי זצ"ל זי"ע

